

Dokumenty

WSPÓLNA DEKLARACJA FRANCUSKO-ZACHODNIONIEMIECKA ORAZ TRAKTAT MIĘDZY NIEMIECKĄ REPUBLIKĄ FEDERALNĄ I REPUBLIKĄ FRANCUSKĄ O WSPÓLPRACY NIEMIECKO-FRANCUSKIEJ

1. WSPÓLNA DEKLARACJA NIEMIECKO-FRANCUSKA¹

„Kancelerz Niemieckiej Republiki Federalnej, dr Konrad Adenauer, i prezydent Republiki Francuskiej, generał de Gaulle, w zakończeniu konferencji trwającej w dn. 21 i 22 I 1963 r. w Paryżu, w której ze strony niemieckiej wzięli również udział minister spraw zagranicznych, minister obrony i minister do spraw rodziny i młodzieży, ze strony zaś francuskiej — minister spraw wojskowych i minister do spraw wychowania

— w przekonaniu, że pojednanie między narodem niemieckim i francuskim, które zakończyło wiekową rywalizację, stanowi wydarzenie historyczne, kształtujące gruntownie od nowa stosunki między oboma narodami²,

— w świadomości, że ścisła solidarność wiąże obydwie narody zarówno w ich bezpieczeństwie, jak też w ich rozwoju gospodarczym i kulturalnym,

— zgodnie z faktem, że w szczególności młodzież świadoma jest potrzeby tej solidarności i że jej przypadnie decydująca rola w umocnieniu przyjaźni niemiecko-francuskiej,

— w świadomości, że wzmocnienie współpracy między oboma krajami jest niezbędnym krokiem na drodze do zjednoczonej Europy, co jest celem obydwóch narodów,

wyrażają swą aprobatę dla organizacji na zasadach współpracy między obu państwami, które znalazły wyraz w podpisanym w dniu dzisiejszym traktacie.

Sporządzono 22 stycznia 1963 r. w Paryżu, w dwóch oryginałach w języku niemieckim i francuskim.”

Kancelerz Niemieckiej Republiki Federalnej
Prezydent Republiki Francuskiej

2. TRAKTAT MIĘDZY NIEMIECKĄ REPUBLIKĄ FEDERALNĄ I REPUBLIKĄ FRANCUSKĄ O WSPÓLPRACY NIEMIECKO-FRANCUSKIEJ³

„Łącznie ze Wspólną Deklaracją kancelerza Niemieckiej Republiki Federalnej i prezydenta Republiki Francuskiej z dn. 22 stycznia 1963 r. uzgodniono w sprawie organizacji i zasad współpracy między obydwojma państwami następujące postanowienia:

I. Organizacja

1. Szefowie państwa i rządu wydają stosownie do potrzeb niezbędne polecenia oraz bieżąco śledzą realizację poniżej ustalonego programu. W tym celu spotykają się oni tak często, jak wymaga tego potrzeba, a zasadniczo co najmniej dwa razy w ciągu roku.

2. O wykonanie programu w jego całości troszczyć się ministrowie spraw zagranicznych. Spotykają się oni co najmniej co trzy miesiące. Bez szkody dla normalnych kontaktów, utrzymywanych przez ambasady, spotykają się co miesiąc na zmianę w Bonn i w Paryżu wyżsi urzędnicy obydwóch ministerstw spraw zagranicznych, którym podlegają sprawy polityczne, gospodarcze i kulturalne, aby ustalać listę spraw będących do załatwienia i przygotować spotkania ministrów. Ponadto przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsulaty obydwóch państw, jak również ich stałe przedstawicielstwa w organizacjach międzynarodowych, podejmują niezbędne kontakty w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

3. Między kompetentnymi władzami obydwóch państw odbywać się będą regularnie

¹ Tekst niemiecki: „Die Welt” nr 20 z dn. 24 I 1963 r. Tekst francuski: „Le Monde” nr 5605 z dn. 24 I 1963 r.

² W tekście niemieckim: „...ein geschichtliches Ereignis darstellt, das das Verhältnis der beiden Völker zueinander von Grund auf neu gestaltet; a w tekście francuskim: „...constitue un événement historique qui transforme profondément les relations entre les deux peuples”.

³ Tekst niemiecki: „Süddeutsche Zeitung” nr 21 z dn. 24 I 1963 r. Tekst francuski: „Le Monde” nr 5605 z dn. 24 I 1963 r.

spotkania dotyczące dziedzin obrony, wychowania i spraw młodzieży. W żadnym wypadku nie naruszają one działalności istniejących już organów — Francusko-Niemieckiej Komisji Kulturalnej, stałej grupy sztabów generalnych — których działalność ulegnie raczej rozszerzeniu. W tych spotkaniach reprezentowani będą ministrowie spraw zagranicznych, aby zapewnić ogólną koordynację współpracy.

a) Ministrowie obrony i armii spotykają się co najmniej raz na trzy miesiące. Ponadto w tym samym odstępie czasu francuski minister do spraw wychowania spotyka się z tą osobistością, która mianowana zostanie przez stronę niemiecką, aby kontrolować realizację programu współpracy w dziedzinie kultury.

b) Szefowie sztabów generalnych obydwóch państw spotykają się co najmniej raz na dwa miesiące, a w wypadku przeszkód będą oni zastąpieni przez odpowiedzialnych przedstawicieli.

c) Minister federalny do spraw rodziny i młodzieży lub jego zastępca spotyka się co najmniej raz na dwa miesiące z francuskim wysokim komisarzem do spraw młodzieży i sportu.

4. W każdym z obu państw powołana zostanie komisja międzyministerialna zajmująca się sprawami współpracy. Przewodniczącym tej komisji, do której należą przedstawiciele wszystkich zainteresowanych ministerstw, zostanie wysoki urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych. Zadaniem komisji jest koordynacja działania zainteresowanych ministerstw oraz sporządzanie w regularnych odstępach czasu sprawozdania dla swego rządu o stanie współpracy niemiecko-francuskiej. Ponadto zadaniem komisji jest stwarzanie odpowiednich bodźców dla realizacji programu współpracy oraz ewentualne rozszerzanie go na nowe dziedziny.

II. Program

a) Sprawy polityki zagranicznej

1. Oba rządy konsultują się przed podjęciem każdej decyzji we wszystkich ważnych sprawach polityki zagranicznej, a w pierwszej linii w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, aby tak dalece, jak to jest możliwe, doprowadzić do działania zbieżającego w tym samym kierunku. Konsultacja ta dotyczy m. in. następujących przedmiotów:

sprawy wspólnot europejskich i europejskiej współpracy politycznej, stosunków Wschód—Zachód, zarówno w dziedzinie politycznej, jak też gospodarczej, spraw, będących przedmiotem działania organizacji Paktu Północno-Atlantyckiego oraz różnych organizacji międzynarodowych, co do których zainteresowane są oba rządy, a w szczególności sprawy rozpatrywane w Radzie Europejskiej, w Unii Zachodnioeuropejskiej w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, w Organizacji Narodów Zjednoczonych i jej organizacjach wyspecjalizowanych.

2. Istniejąca dotychczas współpraca w dziedzinie wymiany informacji będzie kontynuowana między zainteresowanymi placówkami w Bonn i w Paryżu oraz przedstawicielami w państwach trzecich i poddana zostanie rozbudowie.

3. Odnośnie do pomocy państwom w zakresie ich rozwoju obydwa rządy systematycznie konfrontować będą swoje programy, aby na dłuższą metę osiągnąć ścisłą koordynację i wziąć pod uwagę możliwości nowych wspólnych przedsięwzięć. Ponieważ, zarówno po stronie niemieckiej jak i francuskiej, wiele ministerstw jest kompetentnych w tej sprawie, praktyczne podstawy współpracy w tej dziedzinie ustalą wspólnie obaj ministrowie spraw zagranicznych.

4. Obydwa rządy zbadają wspólnie środki i drogi prowadzące do wzmocnienia ich współpracy w ramach Wspólnego Rynku i w innych ważnych dziedzinach polityki gospodarczej, na przykład polityki rolnej i leśnej, polityki energetycznej, spraw komunikacji i transportu, rozwoju przemysłowego oraz polityki eksportowo-kredytowej.

b) Obrona.

I. W tej dziedzinie stawia się następujące cele:

1. W dziedzinie strategii i taktyki kompetentne placówki obydwóch krajów czynią starania o zbliżenie swoich poglądów, aby w rezultacie uzyskać wspólne koncepcje. Stworzone zostaną niemiecko-francuskie instytuty dla badań operacyjnych.

2. Wzmoczona zostanie wymiana personelu między siłami zbrojnymi⁴. W szczególności

⁴ W tekście niemieckim: „Der Personalaustausch zwischen den Streitkräften wird verstärkt; w tekście francuskim: „Des échanges de personnel entre les armées seront multipliés”.

dotyczy to sił naukowych oraz słuchaczy szkół sztabów generalnych. Wymiana może rozciągać się na czasowe oddelegowanie całych jednostek. Dla ułatwienia tej wymiany obie strony zatroszczą się o przeprowadzenie kursów językowych dla personelu branego pod uwagę.

3. W dziedzinie zbrojeń oba rządy czynią starania o organizację wspólnej pracy począwszy od stadium wypracowania właściwych przedsięwzięć zbrojeniowych oraz przygotowania planów ich finansowania. W tym celu mieszane komisje w obu krajach zbadają prowadzone tam przedsięwzięcia badawcze i dokonają ich porównawczej oceny. Komisje te przedłożą propozycje ministrom, ci zaś w toku swych co trzymiesięcznych spotkań zbadają je i ustalą potrzebne wytyczne.

II. Rządy sporządzą założenia, pod którymi powinna być prowadzona niemiecko-francuska współpraca w dziedzinie cywilnej ochrony ludności.

c) Sprawy wychowania i młodzieży.

W dziedzinie spraw wychowania i młodzieży poddane zostaną, według wyżej omówionych wytycznych, zbadaniu propozycje zawarte we francuskim i niemieckim memorandum z dnia 19 września i 8 listopada 1962.

1. W dziedzinie wychowania wysiłki skierowane są głównie na następujące punkty:

a. Nauka języków.

Obydwa rządy zdają sobie sprawę z istotnego znaczenia, jakie dla współpracy niemiecko-francuskiej posiada znajomość języka drugiej strony w każdym z obu krajów. W tym celu rządy poczynią starania na rzecz podjęcia konkretnych kroków, aby podnieść liczbę uczniów niemieckich uczących się po francusku oraz uczniów francuskich uczących się po niemiecku.

Rząd federalny wspólnie z rządami kompetentnymi w tej sprawie zbada możliwości wprowadzenia wytycznych pozwalających osiągnąć ten cel. Wydaje się możliwe wprowadzenie we wszystkich niemieckich szkołach wyższych nauki języka francuskiego, dostępnej praktycznie dla wszystkich studiujących, a we Francji to samo będzie można przeprowadzić w odniesieniu do języka niemieckiego.

b. Sprawa równoważności dyplomów.

Kompetentne władze obydwóch państw są prośzone o przyspieszenie wydania postanowień dotyczących równoważności okresów nauki, egzaminów, tytułów akademickich i dyplomów.

c. Współpraca w dziedzinie badań naukowych.

Placówki badawcze i instytuty naukowe rozbudują swe wzajemne związki, przy czym rozpoczną one gruntowniejszą wzajemną wymianę informacji. Wspólny program badawczy będzie realizowany w tych dyscyplinach, w których okaże się to możliwe.

2. Młodzieży niemieckiej i francuskiej należy zapewnić wszelkie możliwości dalszego zacieśniania wzajemnych więzów i pogłębiania wzajemnego zrozumienia. W szczególności dalej rozbudowana zostanie grupowa wymiana młodzieży.

Podjęcie się akcją wzajemnego popierania i wymiany między obu krajami, na czele której stanie niezależne kuratorium. Ruchowi temu postawiony zostanie do dyspozycji wspólny niemiecko-francuski fundusz, służący spotkaniom i wymianie uczniów, studentów, młodych rzemieślników i młodych robotników.

III. Postanowienia końcowe

1. W obydwóch krajach podjęte zostaną niezbędne zarządzenia służące niezwłocznej realizacji powyższego programu. Ministrowie spraw zagranicznych ustaląc będą w trakcie każdego ze swych spotkań, jakie postępy zostały osiągnięte.

2. Oba rządy informować będą rządy pozostałych państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej o rozwoju współpracy niemiecko-francuskiej⁵.

3. Traktat ten, z wyjątkiem postanowień dotyczących obrony, posiada również ważność dla kraju Berlina, o ile rząd Republiki Federalnej w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie traktatu nie złoży odmiennego oświadczenia rządowi Republiki Francuskiej.

4. Oba rządy mogą wprowadzić uzupełnienia, które okażą się korzystne dla realizacji traktatu.

⁵ W tekście niemieckim: „Die beiden Regierungen werden die Regierungen der übrigen Mitgliedstaaten der europäischen Gemeinschaft über die Entwicklung der deutsch-französischen Zusammenarbeit laufend unterrichtet halten”, a w tekście francuskim: „Les deux gouvernements tiendront les gouvernements des États membres des Communautés européennes informés du développement de la coopération franco-allemande”.

5. Niniejszy traktat nabiera mocy obowiązującej z chwilą, gdy każda z obu stron zawierających traktat doniesie drugiej stronie, że spełnione zostały niezbędne dla tego celu warunki wewnątrzpaństwowe''.

Sporządzono dn. 22 stycznia 1963 r. w Paryżu w dwóch oryginałach w języku niemieckim i francuskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc obowiązującą''.

(Traktat podpisali ze strony niemieckiej kanclerz federalny i minister spraw zagranicznych, a ze strony francuskiej prezydent republiki, premier i minister spraw zagranicznych).

Przetłumaczył *Józef Muszyński*